

Bibliografische gegevens

Auteurs: Teun van Aken en Wouter Reynaert (red.)

Uitgever: Scriptum Management, Schiedam

ISBN 987 90 5594 552 8

Labyrintologie Dwalen in loopbaanland

Frits Kluijtmans

Uit het onderzoek van De Vos e.a. waarvan in dit nummer van het Tijdschrift verslag wordt gedaan blijkt dat het maken van loopbaanbewegingen vooral bepaald wordt door de mate waarin werknemers zelf hun loopbaan managen. Loopbaaninitiatieven vanuit de organisatie hebben daar nauwelijks invloed op.

Eenzijds is dat een sombere conclusie, omdat het lijkt alsof organisatorisch loopbaanmanagement weggegooid geld is. Anderzijds is het ook een teken dat er wezenlijke veranderingen gaande zijn in loopbaanland die allemaal met kracht wijzen op het belang van zelfsturing. Het boek met de wat mysterieuze titel *Labyrintologie* gaat dieper in op de veranderingen die loopbanen en loopbaanmanagement ondergaan of zouden moeten ondergaan. Het is een product van het duo-lectoraat *Career Dynamics* dat Teun van Aken en Wouter Reynaerts de afgelopen vier jaar aan de Fontys Hogeschool hebben bekleed. Naast deze twee auteurs zijn de andere bijdragen geschreven door deelnemers aan de kenniskring van dit lectoraat. Wat is het basisidee achter dit boek? De ondertitel maakt dat duidelijker dan de

titel zelf: het gaat over dwalen in loopbaanland. Want nu loopbanen een minder voorstelbaar en grilliger karakter krijgen, is een nieuwe aanpak van loopbaanbegeleiding en -management vereist. Maar in welke richting moet die nieuwe aanpak dan gezocht worden? Met die vraag zijn de lectoren op pad gegaan en hoewel zij het definitieve antwoord schuldig moeten blijven, menen zij dat dwalen de beste kansen biedt om iets te vinden. *Labyrintologie* is een dwaalboek voor schatgravers in loopbaanland, omdat het potje-dekseltjesdenken bij de huidige loopbanen niet meer past, zo merken de auteurs beeldend op.

Het boek is inderdaad een dwaalboek, dat wil zeggen dat het geen rechttoe rechtaan boek is waar het ene hoofdstuk logisch op het andere volgt en een rode draad duidelijk zichtbaar is. De hoofdstukken zijn heel verschillend: soms hebben ze een direct verband met loopbanen (zoals de bijdrage van Admiraal: *De Loopbaan voorbij*), soms is dit verband volledig zoek (bijvoorbeeld in de bijdrage van Van Aken over *Waardigheid en nuttigheid*). Dat dwaalkarakter zal de wat meer rationeel analytisch ingestelde lezer, waartoe ik mezelf ook reken, een gruwel

zijn, maar misschien is dat ook wel de bedoeling: óf hij moet zo'n boek niet ter hand willen nemen óf hij moet zich overgeven aan de dwaaltocht van de auteurs.

Wanneer je met dat laatste meegaat bevat het boek interessante perspectieven, niet alleen op loopbanen, maar ook op organisaties, op technologie, op vinden en uitvinden en op het Rijnlandse en Angelsaksische economisch model. Het zet je aan het denken, en een boek dat die functie vervult is op zich al de moeite waard.

Toch blijft bij mij aan het eind een knagend onrustgevoel over. Oké, gegeven het feit dat loopbanen meer en meer bij toeval ontstaan en sturing vanuit organisaties weinig impact blijkt te hebben, wat moet er dan wel gebeuren? Het antwoord, zo je wil de rode draad, die de auteurs dan volgen, is toch wat dun en onbevredigend. Zij stellen dat dwalen en iets vinden dat je niet verwacht (serendipiteit)

de beste weg is. Dat advies werkt vast wel bij iemand die mogelijkheden ziet om zijn loopbaan vorm te geven. Maar bij iemand die in zijn loopbaan is vastgelopen lijkt dat op een advies aan iemand met een depressie om het leven toch vooral van de zonnige kant te bezien. En loopbaanbegeleiding zou zich toch vooral op de categorie mensen moeten richten die (even) niet weten welke weg ze moeten bewandelen.

Het boek zet zeker aan om eens na te denken over onderzoek in deze richting: waarom sla-gen sommige personen er wel in om kansen en mogelijkheden te creëren én te verwezenlijken en waarom lukt dat anderen in het geheel niet? Dat zou misschien iets weg kunnen nemen van het labyrintkarakter waarin sommige loopbanen inderdaad vaak uitmonden.

Dr F. Kluijtmans is lid van de redactie van het Tijdschrift voor HRM.